

25. juni 2020

Grund- og nærhedsnotat vedr. Kommissionens forslag til instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse

KOM(2020)409

1. Resume

Kommissionen fremlagde 28. maj 2020 et forslag om oprettelse af et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse (TSI).

Forslaget er baseret på Kommissionens forslag om et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse fra 31. maj 2018, som Kommissionen samtidig har trukket tilbage. Forslaget er en del af en pakke af forslag vedr. EU's flerårige finansielle ramme ("Multiannual Financial Framework" – MFF) for 2021-2027 samt genopretning af EU-landenes økonomier i lyset af COVID-19-krisen.

Støtten fra instrumentet er efterspørgselsdrevet og baseret på frivillighed. Det vil således kun være EU-lande, der anmoder om assistance, der vil modtage støtte fra instrumentet. EU-landene kan bl.a. anmode om teknisk støtte til reformer igangsat på EU-landenes eget initiativ, ifm. økonomiske tilpasningsprogrammer samt reformer relateret til EU's økonomiske samarbejde, fx de landespecifikke anbefalinger, EU-lov eller genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten, jf. særskilt dagsordenpunkt.

Instrumentet til teknisk støtte til reformgennemførelse vil træde i kraft fra 2021 og foreslås finansieret over EU-budgettet. Den samlede finansieringsramme for gennemførelsen af instrumentet til teknisk støtte til reformgennemførelse udgør i perioden fra 2021 til 2027 864,4 mio. EUR (svarende til 767 mio. EUR i 2018-priser).

Regeringen ser generelt positivt på forslaget og kan støtte oprettelsen af et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse (TSI).

2. Baggrund

Kommissionen har ved KOM(2020)409 af 28. maj 2020 fremlagt forslag til forordning om oprettelse af et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse ('Technical Support Instrument', TSI).

Forslaget er baseret på Kommissionens forslag af 31. maj 2018 om oprettelse af et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse, der blev præsenteret som del af Kommissionens forslag til et europæisk reformstøtteprogram ('European Reform Support Programme', ERSP), som Kommissionen samtidig har trukket tilbage. Kommissionens nye forslag afspejler de hidtidige forhandlinger om ERSP og

den enighed, der tegnede sig på teknisk niveau, om Kommissionens forslag om instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse fra maj 2018.

Med Kommissionens forslag lægges der overordnet set op til en videreførelse af det nuværende støtteprogram for strukturreformer (SRSP), der siden 2017 har ydet teknisk støtte mhp. at forbedre EU-landenes kapacitet til at gennemføre reformer, og som løber frem til udgangen af 2020.

Det nye forslag om et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse er en del af en pakke af forslag vedr. EU's flerårige finansielle ramme (MFF) for 2021-2027 samt genopretning af EU-landenes økonomier i lyset af COVID-19-krisen offentliggjort 27.-29. maj.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 175, stk. 3. Ifølge denne artikel kan Europa-Parlamentet og Rådet efter den almindelige lovgivningsmæssige procedure vedtage særlige tiltag mhp. at styrke samhørighed ud over strukturfondene, hvis der vurderes at være behov for yderligere at styrke samhørighed, og dette ikke kan gøres inden for rammerne af andre EU-politikker.

Forslaget er endvidere fremsat med hjemmel i TEUF artikel 197, stk. 2. Ifølge denne artikel kan Europa-Parlamentet og Rådet efter den almindelige lovgivningsmæssige procedure vedtage særlige tiltag mhp. at forbedre EU-landenes administrative kapacitet til at gennemføre EU-retten, bl.a. ved at fremme udveksling af oplysninger og støtte uddannelsesprogrammer.

Forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige lovgivningsprocedure. Rådet træffer beslutning med kvalificeret flertal.

3. Formål og indhold

Det overordnede formål med instrumentet til teknisk støtte til reformgennemførelse (TSI) er at fremme samhørighed ved at levere teknisk støtte og rådgivning til reformgennemførelse i EU-landene.

Kommissionen begrundet sit forslag med, at der er behov for fremme af reformer for at sikre bæredygtig vækst og genopretning af EU-landenes økonomier efter COVID-19-pandemien. Reformerne skal adressere underliggende sociale og økonomiske sårbarheder i EU-landene, styrke økonomiernes robusthed og fremme potentialet for bæredygtig vækst. Hensigten med Kommissionen forslag er at fremme denne type reformer ved at yde teknisk støtte mhp. at styrke EU-landenes administrative og institutionelle kapacitet fsva. reformgennemførelse. Kommissionen lægger således op til, at TSI overordnet set skal være en videreførelse af det nuværende støtteprogram for strukturreformer (SRSP), som blev vedtaget af Rådet 11. maj 2017 og løber frem til udgangen af 2020.

Kommissionen foreslår, at man med TSI konkret kan yde teknisk støtte til reformer igangsat på EU-landenes eget initiativ eller ifm. økonomiske tilpasningsprogrammer

samt reformer relateret til EU's økonomiske samarbejde, fx de landespecifikke anbefalinger, EU-lov eller genopretningsplaner under genopretningsfaciliteten, *jf. særskilt dagsordenspunkt*. TSI kan således bl.a. benyttes til teknisk støtte til reformer vedr. offentlig forvaltning, erhvervsklimaet, produkt- og servicemarkederne, sundhedssektoren, uddannelse og den finansielle sektor. Der vil i TSI være et særligt fokus på reformer mhp. at fremme den grønne og digitale omstilling. Tiltag, der støttes af TSI, kan også modtage støtte fra andre EU-programmer, -instrumenter eller -fonde.

De tekniske støtteforanstaltninger, som kan finansieres inden for rammerne af TSI, omfatter bl.a. rådgivning til beslutningstagere, udformning af strategier og køreplaner for lovgivningsmæssige, institutionelle, strukturelle og administrative reformer samt generel rådgivning fra eksperter, herunder udstationerede eksperter mhp. kompetenceopbygning i nationale myndigheder vha. af fx seminarer og træningsaktivitet. Støtteforanstaltningerne indbefatter bl.a. også indsamling af data og udvikling af relevante metodiske værktøjer.

Instrumentet til teknisk støtte til reformgennemførelse vil træde i kraft fra 2021 og foreslås finansieret over EU-budgettet. Den samlede finansieringsramme for gennemførelsen af instrumentet udgør i perioden 2021-2027 864,4 mio. EUR (svarende til 767 mio. EUR i 2018-priser)¹. I tillæg til den samlede finansieringsramme har EU-landene mulighed for på frivillig basis at overføre midler afsat til teknisk assistance ifm. andre EU-programmer til assistance under TSI.

Proceduren for TSI

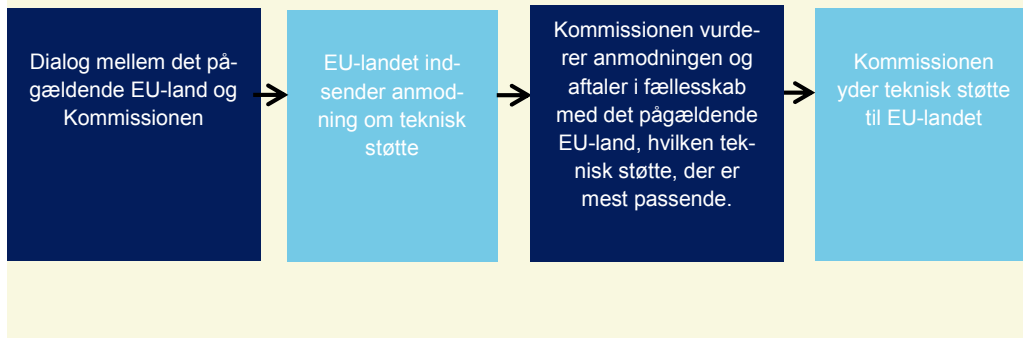
EU-lande indsender en formel anmodning til Kommissionen om at modtage teknisk støtte til gennemførelse af en konkret reform. I anmodningen specificeres formål mv. med den konkrete reform, og hvilken form for teknisk støtte, der ønskes.

Kommissionen vurderer herefter EU-landenes anmodninger om teknisk støtte ud fra en række parametre, herunder hvor presserende og omfattende de konkrete udfordringer, der ønskes adresseret med reformen, er, støttebehovet og EU-landets generelle administrative kapacitet. På baggrund af denne vurdering vil Kommissionen og EU-landet aftale konkrete tekniske støtteforanstaltninger, mål, en vejledende tidsplan, og det skønnede samlede finansieringsbehov, som fastsættes i en samarbejds- og støtteplan.

Kommissionen vil herefter vedtage et arbejdsprogram for gennemførelsen af det konkrete tekniske støtteprogram vha. gennemførelsesretsakter, hvorefter relevante tekniske støtteforanstaltninger kan iværksættes.

¹ Det nuværende støtteprogram for strukturreformer (SRSP) har en samlet finansieringsramme på 222,8 mio. euro i perioden 2017-2020.

Figur 1
Oversigt: Gennemførelse af TSI

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal godkende forordningsforslaget i henhold til TEUF artikel 294 (den almindelige lovgivningsprocedure).

Europa-Parlamentet har endnu ikke udtalt sig om det konkrete forslag.

Europa-Parlamentet har generelt været positivt indstillet over for Kommissionens forslag om oprettelse af et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse ifm. Kommissionens forslag om oprettelse af et europæisk reformstøtteprogram af 31. maj 2018.

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at TSI overholder nærhedsprincippet. Kommissionen begrundet dette med at: i) teknisk assistance til gennemførelse af reformer, der bidrager til samhørighed ved at understøtte genopretningen, økonomiernes robusthed samt konvergens mellem landene, er af fælles interesse for EU, ii) finansieringen over EU-budgettet er målrettet aktiviteter, hvis formål ikke i tilstrækkeligt omfang kan opnås af EU-landene selv, og hvor involvering på EU-niveau kan tilføre merværdi i forhold til EU-landenes indsats, iii) støtten ydes på frivillig basis efter anmodning fra EU-landene selv, og selve reformgennemførelsen er fortsat national kompetence.

Regeringen er generelt enig i Kommissionens vurderinger. Forslaget vurderes at kunne tilføre merværdi i forhold EU-landenes egen indsats, idet omfang instrumentet bidrager til gennemførelse af reformer, der fremmer genopretningen af de europæiske økonomier, økonomiernes robusthed og den grønne omstilling.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget har ikke i sig selv direkte konsekvenser for dansk ret.

7. Økonomiske konsekvenser

Statsfinansielle konsekvenser

Kommissionen lægger op til et samlet udgiftsniveau for TSI på 864,4 mio. EUR (svarende til 767 mio. EUR i 2018-priser). Udgiftsniveauerne for TSI forhandles som led i Kommissionens forslag til den næste flerårige finansielle ramme for 2021-2027.

TSI vil have statsfinansielle konsekvenser for Danmark via påvirkningen af EU-budgettet. Danmark finansierer ca. 2 pct. af udgifterne på EU's budget.

Samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslaget ventes at have positive samfundsøkonomiske og erhvervsøkonomiske konsekvenser i det omfang, det fremmer EU-landenes implementering af nationale reformer, der bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse.

8. Høring

Forslaget er ikke sendt i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landene ventes generelt positivt indstillet over for Kommissionens forslag, idet forslaget tager udgangspunkt i Kommissionens forslag om et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse af 31. maj 2018 (præsenteret som del af Kommissionens forslag om et Europæisk Reformstøtteprogram) og den efterfølgende behandling af dette forslag på teknisk niveau, og idet forslaget generelt lægger op til en videreførelse af det eksisterende instrument til teknisk støtte, der udløber i 2020.

10. Regeringens generelle holdning

Regeringen støtter, at det efter 2020 fortsat vil være muligt for EU-lande at søge om teknisk støtte fra Kommissionen mhp. at styrke nationale myndigheders reformkapacitet, herunder opbygningen af institutioner og sikring af sund forvaltning. Regeringen kan derfor støtte forslaget om at etablere et instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse (TSI).

Regeringen finder det centralt, at assistance fra TSI er baseret på frivillighed og klare begrundelser for merværdien ved den tekniske støtte til reformgennemførelse.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Folketingets Europaudvalg fik tilsendt samlenotat vedr. Kommissionens forslag til instrument til teknisk støtte til reformgennemførelse 8. juni 2020. Sagen blev forelagt til forhandlingsoplæg 16. juni 2020.